

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

64. Convenienter superiori istam adjungimus. An qui voti commutatioem accepit virtute alicujus lubilæi, peccet postea mortaliter, si voluntarie omittat onera lubillæi, & illud non consequatur? Idem ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

Sup. hoc
sup. in Ref.
60. §. vi. le-
ge doctri-
nam eius
Poteft.

Sup. hoc in
Ref. præte-
rica, in
principio &
in fine.

aliis *vbi supra*, n. 50. & §. 1. supradictam doctrinam esse veram, etiam si Confessarius commutauerit talia vota, non præscribendo opera subrogata, sed ea à se, vel ab alio postea transacto Iubilæo præscribenda remittens. Et ratio est clara, quia verè, & legitime est commutatio dictorum votorum iam erat facta. Secus dicendum est de votis oblitis; nam transacto Iubilæo, non obtento à poenitente, minime possunt commutari, licet talia vota specialia eo tempore sint legitime commutata, quia cum ea non sint verè sublata, & poenitens per consequentem Iubilæi privilegium non obtinuerit, sequitur omnino non posse à Confessariis auferri, quia commutarent illa vota sine iurisdictione, & potestate delegata.

RESOL. LXIV.

Conuenienter superiori questionem istam adiungimus: An qui voti commutationem accepit virtute alicuius Iubilæi, peccet postea moraliter, si voluntarie omittat onera Iubilæi, & illud non consequatur?

Idem dicendum est de illo, qui obtinisset absolutionem à reservatis, & censuris, & postea omitteret opera præscripta in Iubilæo. Ex p. 1. tr. 16. & Misc. 2. Ref. 11. aliis 13.

Sup. hoc in
Ref. seq. &
in to. 8. tr. 4.
Ref. 78 §.
Quinto, post
medium.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet P. Emmanuël Rodriguez in *summa*, tom. 4. c. 188. num. 10. P. Suarez de *Relig.* tom. 2. l. 6. cap. 16. num. 11. & Filluc. in *q. moral.* tom. 2. tr. 26. c. 10. num. 301. siue contra pactum implicitum, & iustum; siue contra obligationem relictam ex voto, & inclusam in tali commutatione, seu dispensatione: nam dispensatio, vel commutatio semper intelligitur data sub onere faciendi quod in se est, ex parte poenitentis ad gratiam consequendam.

2. Igitur cum contra pactum implicitum, & alioqui iustum delinquit in re graui, consequenter peccabit mortaliter. Et hanc esse præsumptam Pontificis intentionem, talem facultatem concedentis, dicendum videtur.

3. Altera opinio, cui tanquam probabiliori adhæreo, negat peccare mortaliter, quia poenitens nil promisit, nec obligationem vllam Confessarius imposuit, nec etiam de talis Pontificis intentione constat, & ille, si vellet, posset hanc suam voluntatem explicare. Ideo non debemus præceptum imponere absque virgenti fundamento. Ita Sanchez in *summa*, tom. 1. l. 4. c. 5. n. 54. & præter DD. quos ipse citat, docet hanc sententiam Martinus Bonacina tr. de *Sacr. disp.* 5. quæst. 7. punct. 5. num. 18.

4. Ad argumentum contrariæ sententiæ, negandum est ex natura rei includi id pactum in ea actione, neque illud propositum transire in pactum, vel computari poenitentia acceptatæ; & de Pontificis intentione dictum est supra, non constare.

5. Vnde supradicta sententia applicanda est etiam in casu, quo aliquis obtinisset absolutionem à peccatis reservatis, & censuris, & postea omitteret opera præscripta in Iubilæo, neque illud acciperet, puto enim contra Suarez in 3. p. tom. 4. disp. 3. l. 1. sect. 4. n. 5. & alios, talem non peccare mortaliter postea omittendo Iubilæum. Ita Henriquez in *summa* l. 6. de poen. cap. 16. n. 6. & Bonac. *vbi supra*.

Sup. hoc in
Ref. seq. &
sup. in Ref.
61. §. vi.

RESOL. LXV.

An qui tempore Iubilæi absolutus fuit à reservatis, & obtinuit commutationem votorum, si ex culpa sua voluntarie non lucretur Iubilæum, peccet mortaliter? Et docetur, quod est Regula generalis, quod quando est

dubium, an pro aliqua re sit præceptum, impostum, tunc indicandum sit non dari tale præceptum. Ex p. 1. tr. 12. Ref. 42.

§. 1. **R**espondeo negatiuè cum Portel in *dubio Reg. v. ver. Indulgentia pro Iubilæo*, num. 20. vbi sic ait. Non peccat mortaliter ille, qui Iubilæum lucratur intendens, eaque de causa obtinuit absolutionem à censuris & reservatis, & votorum commutationem, & postea retrocedens Iubilæum non lucratur, si dolus defuit, & id verius puto, nam talis retrocedens, & non lucrans, nihil promisit, nec Confessarius illi aliquam obligationem imposuit, neque constat de tali Pontificis intentione, si enim tale Papa intenderet, id facile posset explicare, vt sit aliquando in aliis concessionibus Pontificis. Est enim regula generalis, quod quando est dubium, an pro aliqua re sit præceptum impostum, tunc indicandum est non dari tale præceptum, idque in fauorem libertatis in eo dubio possidentis. Ita ille, & ego alibi cum multis Doctoribus.

RESOL. LXVI.

An quando in aliquo Iubilæo non conceditur facultas absoluedi à reservatis, sed tantum requiritur pro consequenda Indulgentia, vt quis confiteatur, & visitet certas Ecclesias, possit adhuc à reservatis absolui?

Et an quando in Bulla, vel Iubilæo, aut aliquo alio indultu conceditur facultas absoluedi ab omnibus excommunicatis, vigore talis indulti possit fieri absolutio à censuris reservatis? Ex p. 10. tr. 14. & Misc. 4. Ref. 6. aliis 4.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet Magister Texeda tom. 2. lib. 3. tract. 3. num. 113. vbi sic ait: Sed quid dicendum est quando in aliquo Iubilæo non conceditur facultas absoluedi à reservatis, sed tantum exigitur ad indulgentiam lucrandam, quod poenitentes confiteantur peccata sua, & communicent cum certis precibus effundendis in tali Ecclesia, an ille qui ligatus est à Censura reservata, & non potest ad superiorem iterum facere, possit nihilominus ab inferiori Confessario ratione Iubilæi lucrandi absolui? Dico tamen poenitentem eo casu posse suo proprio Confessario confiteri, qui eum potest absolue non solum à peccatis confessis, sed etiam ab excommunicatione reservata; tunc enim poenitens, manet absolutus à peccatis confessis per se, & directè, ita vt nunquam ea iterum confiteri teneatur ex vi alicuius præcepti, ab excommunicatione autem reservata quasi materialiter, & per accidens, non vero simpliciter, & ideo tempore congruo teneatur à Iudice superiori absolutionem ab excommunicatione reservata petere, quia Confessor ille inferior solum absoluit in quantum potuit, prope exigebatur, & necessarium erat ad consequendam indulgentiam; ne poenitens aliàs bene dispositus, desiderio consequendi indulgentiam illam, inculpabiliter priuaretur. Ita ille.

2. Qui postea numero 120. quærit an quando in Bulla, vel Iubilæo, vel aliquo indulto conceditur facultas absoluedi ab omnibus casibus reservatis vigore talis indulti possit fieri absolutio à censuris reservatis? Circa quam difficultatem Suarez tom. 4. par. 3. disp. 28. sect. 3. numero 15. agens de quodam motu proprio à Clemente VIII. edito, in quo abhulit ab omnibus Prælatibus regularium facultatem referuandi peccata pro suis subditis, nisi cum consensu Capituli; asserit nihilominus, eo motu proprio non obstantibus posse Prælatos excommunicationes sibi referuare, vnde colligitur ex huius Auctoris sententia, nonne casuum referuatorum quantum ad absolutionem